

Förslag till Myndigheten för civilt försvars föreskrifter och allmänna råd om medinflytande för totalförsvarspiktiga som fullgör civilplikt;

beslutade den [Fyll i datum].

Myndigheten för civilt försvar föreskriver med stöd av 21 § förordningen (2017:1249) om medinflytande för totalförsvarspiktiga följande.

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § Dessa föreskrifter gäller medinflytande och deltagande i arbetsmiljöarbete för totalförsvarspiktiga som under fullgörande av civilplikt genomgår längre grundutbildning än 60 dagar.

2 § Utbildningsansvarig myndighet har ansvar för att de åtgärder som anges i dessa föreskrifter blir genomförda.

3 § I dessa föreskrifter avses med

- centralt medinflytandeansvarig (CMA)*: samverkar med NMA och övriga CMA:er, samordnar LMA:erna inom sin verksamhet, utses av respektive utbildningsansvarig myndighet,
- enhet*: en klass, sektion eller utbildningsplats,
- klass*: en grupp av minst 10 totalförsvarspiktiga som genomför liknande grundutbildning vid samma tillfälle på samma utbildningsplats,
- klassansvarig*: den som är huvudansvarig och sammanhållande för en klass civilpliktiga under hela grundutbildningen, anställd på utbildningsplatsen,
- lokalt medinflytandeansvarig (LMA)*: tillser att ett aktivt medinflytande bedrivs lokalt på utbildningsplatsen och stödjer de totalförsvarspiktiga som genomför grundutbildning i medinflytandefrågor,
- nationellt medinflytandeansvarig (NMA)*: tillser att ett aktivt medinflytande existerar på central nivå och samordnar CMA:erna, utses av Myndigheten för civilt försvar,

Pliktråd: den grupp av ledamöter som avses i 16 § förordningen (2017:1249) om medinflytande för totalförsvarspliktiga.

sektion: flera klasser som genomför samma eller liknande befattningsutbildning på samma utbildningsplats,

sektionschef: den ansvariga chefen för en sektion, anställd på utbildningsplatsen,

utbildningsplats: en samlad geografisk plats eller verksamhetsställe, så som en skola, lärcentrum eller annan form av utbildningsplats där totalförsvarspliktiga i det civila försvaret genomför grundutbildning,

utbildningsplatschef: den högsta ansvariga chefen för en utbildningsplats, anställd på utbildningsplatsen,

4 § De totalförsvarspliktigas medinflytande utövas genom förtroendevalda och i de nämnder och andra samrådsorgan som anges i dessa föreskrifter.

5 § Totalförsvarspliktiga ska informeras och göras väl förtrogna med formerna för och syftet med medinflytande innan förtroendevalda utses genom val. Information och utbildning om medinflytande ska ske på alla nivåer inom utbildningsplatsen.

2 kap. Medinflytande på lokal nivå

Val av förtroendevalda

1 § Totalförsvarspliktiga i en klass ska genom slutet val utse en förtroendevald samt en suppleant. Val ska ske tidigast tre veckor och senast fyra veckor efter utbildningens start.

Allmänna råd till 2 kap. 1 §

Förtroendevalda ska medverka i arbetet för att främja goda utbildningsförhållanden, samt i arbetet att motverka fall av diskriminering eller kränkande särbehandling på utbildningsplatsen.

2 § Totalförsvarspliktiga på en sektion ska genom slutet val utse en förtroendevald samt en suppleant. Val ska ske innan första sektionsnämndssammanträdet.

Allmänna råd till 2 kap. 2 §

I de fall utbildningsplatsen enbart har en klass och en sektion är den förtroendevalde för klassen tillika förtroendevald för sektionen.

3 § Totalförsvarspliktiga på en utbildningsplats ska genom slutet val utse en huvudförtroendevald samt en suppleant. Val ska ske innan den första utbildningsplatsnämnden genomförs. Den huvudförtroendevalde är de

totalförsvarspliktigas kontaktperson gentemot Pliktrådet i medinflytandefrågor.

Allmänna råd till 2 kap. 3 §

I de fall utbildningsplatsen enbart har en sektion är den förtroendevalde för sektionen tillika förtroendevald för utbildningsplatsen.

4 § Val av förtroendevalda ska ske på tjänstetid.

5 § Förtroendevalda och suppleanter ska inom en vecka efter valet ges utbildning om medinflytandearbetet vid utbildningsplatsen.

6 § Ny förtroendevald ska utses om

1. en förtroendevald lämnar enheten eller avsäger sig sitt uppdrag, och suppleant saknas eller
2. minst en tredjedel av enhetens totalförsvarspliktiga begär det.

7 § När delar av en klass med totalförsvarspliktiga genomför befattningsutbildning som är längre än två veckor på annan plats än ordinarie utbildningsplats, ska en förtroendevald utses genom slutet val för att säkerställa medinflytande på samtliga tillfälliga utbildningsplatser.

Allmänna råd till 2 kap. 7 §

Rätten till medinflytande ska säkerställas i de fall ordinarie förtroendevalda separeras från hela eller delar av klassen för tjänstgöring på annan plats än ordinarie utbildningsplats.

8 § En förtroendevald ska, efter samråd med klassansvarig, fullgöra huvuddelen av sina uppgifter som förtroendevald på tjänstetid.

Allmänna råd till 2 kap. 8 §

Samrådet med klassansvarig avser förläggningen av tid för uppgifter i rollen som förtroendevald i förhållande till övrig utbildningsplanering, för att säkerställa att den förtroendevalde har förutsättningar att uppnå utbildningsmålen.

9 § Utöver vad som anges i 8 § förordningen (2017:1249) om medinflytande för totalförsvarspliktiga får förtroendevalda, efter samråd med klassansvarig, sammankalla de totalförsvarspliktiga på utbildningsplatsen för utbildning och information på tjänstetid.

Medinflytande på klassnivå

10 § För varje klass med totalförsvarspliktiga ska det finnas en klassansvarig. Det är den utbildningsansvariga myndigheten som ansvarar för att en klassansvarig utses.

11 § Klassansvarig ska varje vecka innan tjänstgöringsfri period samla de totalförsvarspliktiga för information om och utvärdering av verksamheten.

12 § Klassansvarig ska tillsammans med den förtroendevalde planera och schemalägga mötet. Vid mötet ska det föras protokoll.

13 § Av 8 § förordningen (2017:1249) om medinflytande för totalförsvarspliktiga framgår att en del av den tid som avsatts för information och utvärdering får användas av de totalförsvarspliktiga för egna överläggningar under ledning av de förtroendevalda. Tid för egna överläggningar får uppgå till högst en timme.

Medinflytande på sektionnivå

14 § För varje sektion ska det finnas en sektionschef. Det är den utbildningsansvariga myndigheten som ansvarar för att en sektionschef utses.

15 § Vid varje sektion ska det finnas en sektionsnämnd. I nämnden ingår sektionschefen, klassernas förtroendevalda och skyddsassistenter, sektionens förtroendevalde och skyddsassistent. Sektionschefen är ordförande i nämnden.

Till nämnden får ytterligare ledamöter adjungeras.

Om skyddsassistent för totalförsvarspliktiga finns bestämmelser i 4 kap.

Allmänna råd till 2 kap. 15 §

I de fall utbildningsplatsen enbart har en sektion kan sektionsnämnden och utbildningsplatsnämnden ske vid samma tillfälle, förutsatt överenskommelse med den förtroendevalde och att både sektionschefen och utbildningsplatschefen deltar vid detta tillfälle.

16 § Sektionschefen är sammankallande till sektionsnämnden. Nämnden ska samlas regelbundet med ett intervall om fem till sju veckor för information om och utvärdering av verksamheten.

17 § Sektionschefen ska tillsammans med sektionens förtroendevalde förbereda sammanträdena. Vid sammanträdena ska det föras protokoll. Sektionens totalförsvarspliktiga ska få ta del av protokollets innehåll.

Medinflytande på utbildningsplatsnivå

18 § Vid varje utbildningsplats som grundutbildar totalförsvarspliktiga ska det finnas en utbildningsplatschef. Det är den utbildningsansvariga myndigheten som ansvarar för att en utbildningsplatschef utses.

19 § Vid varje utbildningsplats ska det finnas en lokalt medinflytandeansvarig (LMA). Det är den utbildningsansvariga myndigheten som ansvarar för att en lokalt medinflytandeansvarig utses.

20 § Vid varje utbildningsplats ska det finnas en utbildningsplatsnämnd. I nämnden ingår utbildningsplatschefen, sektionernas förtroendevalda och

skyddsassistenter, samt utbildningsplatsens förtroendevalde och skyddsassistent. Utbildningsplatschefen är ordförande i nämnden.

Till utbildningsplatsnämnden får ytterligare ledamöter adjungeras.

Allmänna råd till 2 kap. 20 §

I de fall utbildningsplatsen enbart har en sektion kan sektionsnämnden och utbildningsplatsnämnden ske vid samma tillfälle, förutsatt överenskommelse med den förtroendevalde och att både sektionsschefen och utbildningsplatschefen deltar vid detta tillfälle.

21 § Utbildningsplatschefen är sammankallande till utbildningsplatsnämnden. Nämnden ska sammanträda minst varannan månad under grundutbildningen för information och utvärdering av verksamheten.

Det sista sammanträdet ska äga rum i nära anslutning till att grundutbildningen avslutas. Vid det avslutande sammanträdet ska de totalförsvarspliktigas uppfattning av genomförd utbildning klarläggas liksom deras uppfattning om förhållandena vid utbildningsplatsen.

Allmänna råd till 2 kap. 21 §

Vid grundutbildningar där utbildningslängden endast möjliggör ett sammanträde i utbildningsplatsnämnden bör sammanträdet förläggas halvvägs in i grundutbildningen.

22 § Utbildningsplatschefen ska tillsammans med utbildningsplatsens förtroendevalde förbereda sammanträden i nämnden. Vid sammanträdena ska det föras protokoll. Utbildningsplatsens totalförsvarspliktiga ska få ta del av protokollets innehåll.

3 kap. Medinflytande på central nivå

1 § En nationellt medinflytandeansvarig (NMA) ska finnas hos Myndigheten för civilt försvar.

Allmänna råd till 3 kap. 1 §

Nationellt medinflytandeansvarig ska samverka med centralt medinflytandeansvariga för respektive verksamhet samt genom medinflytandeorganisationen hålla sig informerad om förhållandena vid utbildningsplatserna och vid behov vidta lämpliga åtgärder.

Plikträdet ska informeras av nationellt medinflytandeansvarig eller aktuell centralt medinflytandeansvarig inför väsentliga förändringar i verksamheten som kan beröra de totalförsvarspliktiga, och i samband med sådana förändringar ska Plikträdet beredas möjlighet att lämna yttrande utifrån sitt uppdrag.

2 § Utbildningsansvarig myndighet för respektive verksamhet som anges i bilagan till förordningen (1995:238) om totalförsvarsplikt ska för sin verksamhet utse en centralt medinflytandeansvarig (CMA).

3 § Närmare bestämmelser om totalförsvarspliktigas medinflytande på central nivå regleras i förordningen (2017:1249) om medinflytande för totalförsvarspliktiga, samt i de delar som avser kongressens anordnande i Försvarsmaktens föreskrifter om medinflytande för totalförsvarspliktiga.

Val av ombud

4 § Vid val till kongressen ska ombud väljas av de totalförsvarspliktiga. För val av ombud ska det finnas valenheter. En utbildningsplats som genomför grundutbildning för totalförsvarspliktiga utgör en valenhet. Ombud per valenhet ska fördelas proportionellt i förhållande till antalet totalförsvarspliktiga vid utbildningsplatsen. Varje utbildningsplats ska välja ombud till kongressen enligt följande.

Utbildningsplatsens storlek	Antal ombud
10 – 20	1
21 – 60	2
61 –	3

5 § Ombud till kongressen ska väljas av de totalförsvarspliktiga genom sluten omröstning vid direkta val. Valet ska äga rum senast tre veckor innan kongressens öppnande, eller om utbildningens start sker efter denna tidpunkt senast en vecka innan kongressens öppnande.

6 § Endast den som vid tidpunkten för kongressens genomförande fullgör grundutbildning vid en utbildningsplats får väljas till ombud för utbildningsplatsens totalförsvarspliktiga.

7 § De totalförsvarspliktiga ska i god tid före kongressen få information om syftet med kongressen och om hur val av ombud ska genomföras. Informationen ska planläggas av utbildningsplatschefen tillsammans med Plikträdet.

8 § Vid varje valenhet ska det finnas en valnämnd som förbereder och genomför val av ombud till kongressen. Utbildningsplatsnämnden ska utse minst tre ledamöter till varje valnämnd.

9 § Valnämnden ska ombesörja valsedlar och anskaffa valurnor.

10 § Förslag till ombud ska lämnas skriftligt till valnämnden senast tre veckor före valdagen och ska uppta den föreslagnes namn och klass. Förslaget ska vara undertecknat av den som lämnar förslag och ange dennes klass.

11 § Valnämnden ska kontrollera att de föreslagna kandidaterna vill kandidera.

Valnämnden ska senast tre dagar efter nomineringstidens utgång upprätta en valsedel med de föreslagna kandidaterna. En förteckning med de föreslagna kandidaterna ska anslås vid respektive utbildningsplats. Om en föreslagen kandidat avsäger sig sin kandidatur ska det göras skriftligt.

12 § De föreslagna kandidaterna ska innan valet av ombud göras presenteras för och bli intervjuade av de totalförsvarspliktiga vid respektive valenhet.

13 § Val av ombud och suppleanter till kongressen ska ske genom slutet val. Under valet ska minst tre av valnämndens ledamöter vara närvarande.

14 § En totalförsvarspliktig som inte kan rösta på valdagen ska ges möjlighet att rösta genom ombud. Ombudet ska vid röstningen uppvisa en underskriven fullmaktshandling i original som visar behörigheten att rösta för fullmaktsgivarens räkning.

15 § De totalförsvarspliktiga som erhållit högst antal röster förklaras av valnämnden som valda till ombud. Vid lika antal röster avgörs valet genom lottning. Lottningen genomförs av valnämnden.

16 § Valnämnden ska omedelbart efter sammanräkningen av rösterna upprätta ett protokoll som anges antal röstberättigade, antal röstande, godkända valsedlar samt en förteckning över de totalförsvarspliktiga som erhållit röster, i den ordning röstetalen utvisar. Protokollet ska anslås vid respektive utbildningsplats senast dagen efter valet. Av protokollet ska framgå vilket datum det anslagits.

17 § Av 13 § förordningen (2017:1249) om medinflytande för totalförsvarspliktiga framgår att valet av ombud till kongressen får överklagas skriftligen till Myndigheten för civilt försvar av de totalförsvarspliktiga som fullgör civilplikt.

4 kap. Medinflytande i arbetsmiljöarbetet

1 § De totalförsvarspliktiga ska ges möjlighet till medinflytande i arbetsmiljöfrågor i syfte att främja goda utbildningsförhållanden och utveckla verksamheten.

Medinflytandet i arbetsmiljöarbetet utövas genom skyddsassistenter vilka ska föra de totalförsvarspliktigas talan i arbetsmiljöfrågor.

Det ska finnas skyddsassistenter vid varje klass, sektion och utbildningsplats där totalförsvarspliktiga genomför grundutbildning.

2 § En skyddsassistent ska verka för en tillfredsställande arbetsmiljö. I denna uppgift ingår att kontrollera så att det finns erforderligt skydd mot ohälsa och olycksfall.

3 § Skyddsassistenten ska, efter samråd med klassansvarig, fullgöra huvuddelen av sina uppgifter som skyddsassistent på tjänstetid.

Allmänna råd till 4 kap. 3 §

Samrådet med klassansvarig avser förläggningen av tid för uppgifter i rollen som skyddsassistent i förhållande till övrig utbildningsplanering, för att säkerställa att skyddsassistenten har förutsättningar att uppnå utbildningsmålen.

Val av skyddsassistent

4 § De totalförsvarspliktiga vid en klass ska bland sig genom slutet val utse en skyddsassistent och en suppleant för denne.

5 § Skyddsassistenterna vid en sektion ska bland sig genom slutet val utse en sektionsskyddsassistent och en suppleant för denne.

Allmänna råd till 4 kap. 5 §

I de fall utbildningsplatsen enbart har en klass och en sektion är den som är vald till skyddsassistent för klassen tillika skyddsassistent för sektionen.

6 § Sektionsskyddsassistenterna vid en utbildningsplats ska bland sig genom slutet val utse en huvudskyddsassistent och en suppleant för denne.

Allmänna råd till 4 kap. 6 §

I de fall utbildningsplatsen enbart har en sektion är den som är vald till skyddsassistent för sektionen tillika skyddsassistent för utbildningsplatsen.

7 § Val av skyddsassistent ska genomföras på tjänstetid.

8 § Skyddsassistenterna och suppleanterna ska senast en vecka efter valet ges utbildning om arbetsmiljöarbetet vid utbildningsplatsen.

9 § Ny skyddsassistent ska utses om

1. någon av dessa lämnar enheten eller avsäger sig sitt uppdrag och suppleant saknas eller
2. minst en tredjedel av enhetens totalförsvarspliktiga begär det.

Arbetsmiljöarbete

10 § Skyddsassistenten ska delta i arbetsmiljöarbetet som genomförs för berörda skyddsområden.

Allmänna råd till 4 kap. 10 §

Skyddsassistenter för de civilpliktiga bör ges möjlighet att samråda med utbildningsplatsens ordinarie skyddsombud för personal och få delta i de skyddsronder som avser utbildningsmiljön.

11 § Klassansvarig och skyddsassistenten ska samverka vid planering och uppföljning av övningar och annan utbildningsverksamhet i syfte att uppnå en god arbetsmiljö med en hög säkerhet inom ramen för ställda utbildningsmål.

12 § Sektionschef och sektionsskyddsassistent ska samverka vid planering och uppföljning av övningar och annan utbildningsverksamhet i syfte att uppnå en god arbetsmiljö med en hög säkerhet inom ramen för ställda utbildningsmål.

13 § Utbildningsplatschefen och huvudskyddsassistenten ska samverka vid planering och uppföljning av övningar och annan utbildningsverksamhet i syfte att uppnå en god arbetsmiljö med en hög säkerhet inom ramen för ställda utbildningsmål.

14 § Skyddsassistenter får på tjänstetid sammankalla de totalförsvarspliktiga för utbildning, information eller överläggningar avseende arbetsmiljö, efter samråd med klassansvarig.

15 § Huvudskyddsassistenten ska samordna skyddsassistenternas arbete och vara kontaktperson mot utbildningsplatsledningen och Plikrådet i arbetsmiljöfrågor.

16 § Huvudskyddsassistenten får hos utbildningsplatschefen begära att viss undersökning ska göras för kontroll av arbetsmiljöförhållandena för de totalförsvarspliktiga som genomför grundutbildning inom utbildningsplatsen.

17 § Huvudskyddsassistenten och ytterligare en skyddsassistent ska delta i utbildningsplatsens skyddskommitté, eller motsvarande organisering för arbetsmiljöfrågor, i de delar som berör de totalförsvarspliktiga. Huvudskyddsassistenten utser tillsammans med övriga skyddsassistenter vem som ska delta i skyddskommittén. Huvudskyddsassistenten och skyddsassistenten har förslags- och yttranderätt i skyddskommittén.

5 kap. Särskilda bestämmelser

1 § Myndigheten för civilt försvar får besluta om undantag från dessa föreskrifter.

Denna författning träder i kraft [Klicka och skriv tidsangivelse].

Myndigheten för civilt försvar

MIKAEL FRISELL

Elina Lyckeberg
Avdelningen för strategisk inriktning och planering

Beställningsadress:
Norstedts Juridik, 106 47 Stockholm
Telefon: 08-657 95 00
E-post: order@forlagssystem.se
Webbadress: www.nj.se/offentligapublikationer
Beställningsnummer: